

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2009.

EMBERISMERET ÉS ETIKA

KÖZÉPSZINTŰ ÍRÁSBELI ÉRETTSÉGI VIZSGA

Projekt

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

**OKTATÁSI ÉS KULTURÁLIS
MINISZTERIUM**

Projekttémák

A versenysport erkölcsi kérdései

5. oldal

- Tárja fel a dopplingszerek használatának erkölcsi dilemmáit! Mutasson rá az olimpiai mozgalom eredeti célja, szellemisége és az anyagiak, üzleti célok megjelenésének ellentmondásosságára!
- Mutassa be, milyen erkölcsi problémákat hordozhat az edző és a sportoló/sportolók kapcsolata! Készítsen interjút olyan sportolóval/sportolókkal, aki/akik esetében példaértékű az edzővel való kapcsolat, és értékelje az együttműködés erkölcsi vonatkozásait!

Az alkalmazkodás etikája

12. oldal

- Tárja fel a csoporthoz való alkalmazkodás erkölcsi problémáit! Mutasson rá a csoportműködések erkölcsi vonatkozásaira! Értékelje az előítélet és a konformizmus összefüggéseit!
- Elemezze saját iskoláját abból a szempontból, hogy a diákok hogyan viszonyulnak egymáshoz, milyennek tartják az intézmény légkörét, hogyan ítélik meg saját helyzetüket! Milyen erkölcsi problémák adódnak az együttlételestől?

Lakóhelyünk, környezetünk tisztasága és ennek erkölcsi vonatkozásai

19. oldal

- Értékelje lakóhelye külső megjelenését, rendezettségét abból a szempontból, hogy az ott lakók mennyire óvják, becsülik meg a település arculatát! Tárja fel a szemetelésben, a köztéri rongálásban, a falfirkálásban, valamint az ezekkel kapcsolatos emberi viszonyulásokban megjelenő erkölcsi problémákat! Térjen ki az emberi felelősség jelentőségére!
- Vizsgálja meg, hogy saját lakókörnyezetében milyen próbálkozások vagy lépések történtek az elmúlt években a környezet szebbé tétele érdekében! Melyek bizonyultak sikeresnek, melyek nem? Milyen emberi vagy erkölcsi kérdéseket vetettek/vetnek fel ezek a kezdeményezések? Hogyan hatottak a lakóközösség tagjaira a változások?

Az elkészült projektmunka értékelése

Írásbeli vizsga – projektmunka készítése (Maximálisan 80 pont adható.)

I. A projektkészítés folyamatának értékelése (Maximálisan 30 pont adható.)

Szempontok			Maximális pont	Adott pont
A vizsgázó önálló részvétele a projekt készítésében		Önállóság a téma feldolgozásában.	2	
Konzultációkon való részvétel		Konzultációkon való aktív részvétel, pontos felkészülés a munka elkészítéséhez.	4	
K O M P E T E N C I Á K	Az információk kezelése, probléma-felismerés, probléma-megoldó-képesség, széles körű alkalmazási ismeretek	• A munkanapló folyamatos vezetése.	4	
		• Portfóliójában bemutatja a készítés folyamatához kapcsolódó anyagait, jegyzeteit, részfejezetét, a dolgozat készítése közben keletkezett produktumot.	2	
		• Írásban megfogalmazta hipotézisét vagy célkitűzését, bemutatta a téma kiválasztásával kapcsolatos vizsgázói motivációkat, és indokolta a témaválasztást.	2	
		• Tervezet, illetve hálóterv készítése a munka ütemezésére.	2	
		• A konzultációkon kitűzött határidők pontos betartása.	2	
		• Nyersvázlat, illetve részfejezet elkészítése.	2	
	Nyelvi kultúra, kommunikáció, értő olvasás, szövegalkotás	• A projektmunkával kapcsolatos személyes élmények megfogalmazása a konzultációk alkalmával és a munkanaplóban.	2	
		• A konzulenssel és más érintett személyekkel való jó együttműködés.	2	
		• A szakirodalom megértése, értő feldolgozása.	4	
		• A munkanapló, a tervezet tartalma, valamint a konzultációkon való szóbeli megnyilvánulásai logikusan felépítettek, nem tartalmaznak súlyos nyelvtani, nyelvhelyességi vagy helyesírási hibákat.	2	
Összesen:			30	

Megjegyzés: Amennyiben a vizsgabizottság úgy ítéli meg, hogy a projektmunka nem önálló szellemi terméke a vizsgázónak, akkor a vizsgabizottság jelzése után az iskola igazgatója a 100/1997. (VI. 13.) Kormányrendelet 23. § (2) bekezdés alapján járjon el!

II. Javítási útmutató a kész vizsgamunka tartalmának, eredményének értékeléséhez (Maximálisan 50 pont adható.)

1. Az írásos dolgozat típusú projekt értékelése (50 pont)
2. A képi vagy elektronikus ismeretterjesztő információforráson alapuló projekt értékelése
 2. a) A projekthez mellékelt írásos anyagok értékelése (10 pont)
 2. b) A képi vagy elektronikus vizsgadarab értékelése (40 pont)
3. A szervezésen alapuló projekt értékelése
 3. a) A szervezésen alapuló projekthez készített írásos anyagok értékelése (30 pont)
 3. b) A lebonyolítás módjának értékelése (20 pont)

Szóbeli vizsga

A projektmunka megvédésének értékelése (Maximálisan 20 pont)

Megjegyzés: Az értékelő tanárnak az útmutatóban található értékelő lapokból lehetősége van annyi példányt másolni, amennyi a vizsgázók száma, ezáltal külön egyéni értékelő lapot nem kell készítenie. (A szóbeli vizsga másik feladatának, a tétel kifejtésének értékelési szempontjait a vizsgáztató iskolának kell elkészítenie.)

A vizsgázó a szóbeli érettségi vizsgán megvédi a vizsgamunkáját. A védés során a vizsgázó röviden bemutatja az általa elkészített projektet, és válaszol a vizsgabizottság által feltett kérdésekre.

A vizsgabizottság, illetve az elnök előzetes engedélyével bemutatható a képi vagy elektronikus ismeretterjesztő információforráson alapuló vizsgadarab. Az erre felhasznált idő nem számít bele az érettségiző szóbeli feleletének vizsgaidejébe. A vizsgadarab közös megtekintése viszont lehetővé teszi, hogy a bizottság tagjai is érdemi kérdéseket tegyenek fel, megismerjék az érettségiző munkáját.

A szóbeli védés alkalmával a portfólióban található anyagok (hipotézis, terv, hálótér, nyersvázlat, bibliográfia stb.) bármelyikét a vizsgázó felhasználhatja szemléltetésre, használatára az értékelő tanár bátoríthatja.

A vizsgázó projektmunkájának bemutatását az értékelő tanár – a rendelkezésre álló kevés idő miatt – megszakíthatja, hogy maradjon elegendő idő a bizottság kérdéseire is.

A vizsgázót a pontozásban nem érheti hátrány, ha a bizottság bármely tagja nem a projekthez kapcsolódó kérdést tesz fel, és arra az érettségiző nem tudja a választ.

A projektmunka megvédésének értékelésekor az alábbi szempontokat kell figyelembe venni, és a 20 pont felosztásával kialakított részpontszámokat ez alapján kell felosztani:

Szempontok	Maximális pont
A vizsgamunka lényegi elemeinek és az egyéni munka konkrétumainak bemutatása.	6
Ismerteti a projektkészítés során szerzett néhány egyéni tapasztalatát.	4
Szaknyelv, szakmai ismeretek alkalmazása.	4
A vizsgabizottság által feltett 2-4 kérdés megválaszolása, témátartás, lényegkiemelés.	4
Világosság, nyelvhelyesség, a felelet felépítettsége.	2
Összesen	20

1. projekttema: A versenysport erkölcsi kérdései

1. Az írásos dolgozat típusú projekt értékelése

Szempontok		Maximális pont	Adott pont
A dolgozat egyedisége	Az érettségi dolgozat a vizsgázó saját szellemi terméke. Az idézeteket, hivatkozásokat pontosan feltünteti.	2	
Formai és terjedelmi követelmények, megszerkesztettség, nyelvhelyesség	• Az írásos vizsgamunka terjedelme megfelelő (10-15 oldal).	2	
	• A vizsgamű formája esztétikus, az érettségi vizsgálóhoz méltó, megfelelő papíron íródott, margót és címet tartalmaz, táblázatai áttekinthetőek, egyenes vonalak határolják, illusztrációi ízlésesek.	2	
	• A dolgozat tagolása arányos.	2	
	• A kifejtés mondatokból áll, a szöveg logikusan felépített, szabatosan, pontosan, igényesen megfogalmazott. Nem tartalmaz súlyos nyelvtani vagy helyesírási hibát.	6	
K	Szakmailag megalapozott címadás	2	
O			
M			
P	Feladatmegértés,	4	
E	probléma-		
T	felismerés,		
N	probléma-		
C	megoldás	4	
I	keresése		
Á			
K			

K O M P E T E N C I Á K	A projekt elméleti megalapozása, az információk komplex kezelése, a szakmai fogalmak azonosítása, helyes használata	• Az írásos produktumhoz kapcsolódó elméleti ismereteket megfelelően alkalmazza. (Például a vizsgázó ismeri a siker-kudarcként személyiségformáló szerepét. Feltárja az erkölcsi értékek és az olimpiai mozgalom kapcsolatát. Bemutatja a bizalom jelentőségét az edző-sportoló viszonyban.) Információit többféle műveltségi területéről szerzi (például pszichológia, szociológia, etika, sporttörténet). Képes az eltérő forrásból származó információk ötvözésére (például képes a győzelem motivációit az edző és a sportoló saját elvárásai szempontjából vizsgálni.) • Hivatkozik a felhasznált szakirodalomra, forrásokra. Elvárható legalább 3-5 rövidebb terjedelmű mű olvasása (például: Atkinson–Hilgard: Pszichológia; Dr. Rókusfalvi Pál: A sporttevékenység pszichológiája; Kertész István: Az ókori olimpiai játékok története; Tar Csaba: A dopping és a sportjog kapcsolata magyarországi és nemzetközi viszonylatban). • A témához tartozó szaknyelv alapfogalmait helyesen használja (motiváció, szükségletek hierarchikus rendszere Maslow nyomán, önértékelés, erkölcsi értékek, teljesítménynyomás, választás, döntés, szabadság, emberi jogok stb.).	6	
			2	
			2	
	A lényegi elemek és a logikai kapcsolatok felismerése	• A projektmunkában a lényegi elemeket emeli ki, jól súlypontoz. A vizsgázó megtalálja a legfontosabb csomópontokat. (Például a vizsgázó látja a győzni akarás motivációs erejét. Érzékelteti a társadalmi elvárások és a teljesítménynövelés összefüggéseit, kapcsolatát a doppingeszközökkel. Felvázolja az erkölcsi értékek, az önértékelés és az elért sporteredmények egymásra hatását. Taglalhatja a versenysport és a profit összekapcsolódását és ennek hatásait.) • A vizsgázó képes az ok-okozati kapcsolatokat, összefüggéseket felismerésére (például látja a győzni akarás és az erkölcsiség kapcsolatát; észreveszi az erkölcsi döntések jelentőségét, hatását a teljesítményre). • Képes következtetések levonására (például tudja, hogy az edző hatással van a sportoló önértékelésére; látja, hogy az edző elgondolásai nagyban meghatározzák a sportoló sikereit).	2	
			2	
			2	

K O M P E T E N C I Á K	A hipotézis vagy cél megfogalmazása és értékelése	- Az elkészült projekt a hipotézisre (kérdőív, interjú esetében) vagy a célra épül, alkalmas a megadott téma vizsgálatára. (Például hipotézis lehet: a sportolók a kudarc elkerülése miatt szednek doppingszereket, vagy a sportolók a helyezéssel elért pénzdíjak/siker megszerzése érdekében doppingolnak.) - Sor kerül a hipotézis vagy a cél megvalósulásának értékelésére.	2	
			2	
	A téma aktualitása	A vizsgamunka életszerű, kötődik a társadalmi valósághoz, a helyi viszonyokhoz. Fontos szempont, hogy a kérdést ne elvontan, hanem saját környezetében, lakóhelyén vizsgálja. (Például képes híres doppingügyeket említeni a közeli olimpiák történetéből.)	2	
	Önkifejező-képesség	Az írásos anyagban megjelenik az eredetiség, az egyéni hang, az írásos anyag tartalmazza a szerző saját véleményét (például képes elmondani saját álláspontját abból a szempontból, hogy az olimpia jövője veszélybe kerülhet-e a doppingügyek miatt).	4	
Összesen:			50	

2. A képi vagy elektronikus ismeretterjesztő információforráson alapuló projekt értékelése

2. a) A projekthez mellékelte írásos anyagok értékelése (10 pont)

Szempontok			Maximális pont	Adott pont
K O M P E T E N C I Á K	Cél-meghatározás és értékelés	Az írásos anyag a célhoz igazodik, sor kerül a cél megvalósulásának értékelésére is. (Például cél lehet egy korosztály, egy társadalmi csoport véleményének bemutatása a doppingüggyel kapcsolatban, vagy egy híres sportoló és híres edzője megszólaltatása a sikeres együttműködés titkainak feltárása szempontjából.)	2	
	A logikai kapcsolatok felismerése, lényeg-kiemelés	A vizsgáló képes a lényegi elemek, ok-okozati kapcsolatok, összefüggések felismerésére. (Például a vizsgáló elsősorban saját környezete véleménye alapján foglalkozik a versenysport erkölcsi kérdéseivel, illetve az edző/sportoló viszonyának etikai vonatkozásaival.)	2	
	A projekt-munka elméleti meg-alapozása	Mind a produktum megvalósításához szükséges technikai eszközök hatásmechanizmusát, a választott műfaj sajátosságainak ismeretét, mind a témához kapcsolódó elméleti ismeretek megalapozását tükrözi az elkészített bibliográfia. Az elméleti ismeretek megfogalmazódnak, azokat megfelelően alkalmazza az érettségiző. (Például tisztában van a sporthoz kapcsolódó üzleti érdekekkel és erkölcsi problémákkal.)	4	
	Meg-szerkesztettség, nyelvhelyesség	A kifejtés mondatokból áll, a szöveg logikusan felépített, szabatosan megfogalmazott, és nem tartalmaz súlyos nyelvtani vagy helyesírási hibát.	2	
Összesen:			10	

2. b) A képi vagy elektronikus vizsgadarab értékelése (40 pont)

Szempontok			Maximális pont	Adott pont
Önállóság a kiválasztott téma feldolgozásában		• A projekt a vizsgázó saját szellemi terméke. A mástól átvett multimédiás anyagrészek forrásait pontosan feltünteti.	2	
		• A projektmunka tartalmaz önálló kutatási és/vagy művészi tevékenységet, esetleg eredményt, az anyagban megjelenik az eredetiség, az egyéni hang.	6	
		• Jól megállapítható a szerző saját véleménye, például az olimpiákhoz kapcsolódó anyagi juttatásokkal kapcsolatban.	2	
Formai és területi követelmények, meg-szerkesztettség, nyelvhelyesség		• A vizsgamunka formája az érettségi vizsgához méltó, esztétikai minőséget hordoz.	4	
		• Az audiovizuális produktum terjedelme megfelel az előírtaknak.	2	
		• Képi és auditív világa jól szerkesztett, ha van, szövege szabatosan, pontosan, megfogalmazott, nem tartalmaz súlyos nyelvi vagy nyelvhelyességi hibát.	2	
K O M P E T E N C I Á K	Szakmailag megalapozott címadás	A cím a témával összhangban van, figyelemfelkeltő, ötletes, utalhat a választott műfajra (pl.: érzékelteti a győzni akarás és a győzelem reális esélyének erkölcsi ellentmondásait.)	2	
	A feladat megértése	A munka tartalma megfelel a kiírt és választott témának, a versenysport erkölcsi kérdéseit állítja a középpontba. Betartja a választott műfaj sajátosságait, követelményeit.	2	
	A lényegi elemek és logikai kapcsolatok felismerése, az információk komplex kezelése	• A projektmunkában a lényegi elemeket emeli ki, jól súlypontosoz, megjelennek ok-okozati kapcsolatok, összefüggések (pl.: a vizsgázó láttatja az eredmény-hajszolás és a sportszerűség ellentmondásait).	4	
		• Tárgyát vagy témáját több szempontból vizsgálja, ábrázolja (pl.: bemutatja az edzők és a sportolók véleményét is az egyre nagyobb követelmények támasztotta lelki terhek elviselésével kapcsolatban.)	4	
	A projekt készítésének szakmai megalapozása	• A témához kapcsolódó elméleti és műfaji ismeretek tükröződnek a kész műben. (Például a vágási technika, a kameraállás jól érzékelteti a vizsgázó által közvetített gondolatokat a megfeszített edzéstempóval, a rengeteg lemondással, áldozathozással kapcsolatban.)	4	
		• A szakmai ismereteket, a különböző technikai eszközök hatásmechanizmusát (pl.: képanyelv, hanghatások, technikai eszközök, vágás) megfelelően alkalmazza.	4	
	A téma aktualitása	A vizsgamunka életszerű, kötődik a társadalmi valósághoz, a helyi viszonyokhoz (pl.: olyan embereket mutat be a környezetéből, akiknek sportolólétük ellenére is példaértékű a családi élete.)	2	
Összesen:			40	
A képi vagy elektronikus ismeretterjesztő információforráson alapuló projekthez mellékelte írásos anyag és a képi vagy elektronikus vizsgadarab összesített pontszáma (a és b rész együtt)			50	

3. A szervezésen alapuló projekt értékelése

3. a) A szervezésen alapuló projekthez készített írásos anyagok értékelése (30 pont)

Szempontok		Maximális pont	Adott pont	
Önállóság a kiválasztott téma feldolgozásában	Az érettségi dolgozat a vizsgázó saját munkája. A dolgozat alapján egyértelműen azonosítható, hogy a szervezés folyamatában mi az érettségiző saját, önálló teljesítménye, és mit végzett például a többi szervező. Az írásos anyag tükrözi a szervezés során szerzett egyéni tapasztalatokat, a rendezvény fontosságát, szerepét a megcélzott közösség életében.	4		
Formai és terjedelmi követelmények, megszerkesztettség, nyelvhelyesség	Az írásos vizsgamunka terjedelme megfelelő (3-5 oldal). A dolgozat tagolása arányos. A kifejtés mondatokból áll, a szöveg logikusan felépített, szabatosan, pontosan, igényesen megfogalmazott. Nem tartalmaz súlyos nyelvtani vagy helyesírási hibát.	4		
	A vizsgamű formája esztétikus, az érettségi vizsgához méltó, megfelelő papíron íródott, margót és címeket tartalmaz, táblázatai áttekinthetőek, egyenes vonalak határolják, illusztrációi ízlésesek.	2		
	Portfóliója gondosan összeállított, tükrözi a szervezőmunka sajátosságait.	2		
KOMPETENCIÁK	Célmeghatározás és értékelés	- Az írásos anyag a rendezvényszervezés céljához igazodik, meghatározza a szervezés során végzendő egyéni feladatokat. (Például a vizsgázó eldönti, kiket hív meg a programra, és meghatározza a vitasorozat témáját: milyen erkölcsi problémák jelennek meg a versenysportban.) - Sor kerül a cél megvalósulásának vizsgálatára, az érettségiző által végzett tevékenység hatékonyságának értékelésére is.	4	
	A logikai kapcsolatok felismerése, lényegkiemelés	A vizsgázó képes az ok-okozati kapcsolatok, összefüggések felismerésére. (Például képes a tartalmi elemeket megfelelően csoportosítani; meg tudja tervezni a vita menetét és a várható reagálásokat.)	2	
		A tanuló törekszik a lényegi elemek hangsúlyozására. (Például vigyáz a témától való elkanyarodás veszélyeire. Próbálja kérdéseit a doppingszerek és a sport tisztaságának megőrzése erkölcsi kérdései mentén megfogalmazni.)	2	
	A projekt-munka elméleti meg-alapozása	- Az elméleti ismeretek megalapozását tükrözi az elkészített bibliográfia, a szervezéshez tartozó marketing- és PR-tevékenység elméleti ismeretei megjelennek, azokat megfelelően alkalmazza. (A vizsgázó rendelkezik például szociológiai, pszichológiai, etikai, szociálpszichológiai, jogi ismeretekkel.) - Rávilágít a szervezés jogi, gazdasági feltételeire.	4	
Összesen:		30		

3. b) A lebonyolítás módjának értékelése (20 pont)

Szempontok		Maximális pont	Adott pont
Önálló munkavégző- és kezdeményezőképeség	• A vizsgázó által a szervezésre, lebonyolításra fordított időmennyiség dokumentáltan az érettségéhez méltó.	2	
	• A tanuló motiváltsága megfelelő mértékű, önmaga javasol, áll elő ötletekkel. Megállapítható, hogy a vizsgázó a szervezésben mit végzett önállóan, irányítóként, illetve munkatársként.	4	
A figyelem-felkeltés és az érdeklődés megtartásának képessége	• A rendezvény meghirdetésének körülményeinél a figyelem felkeltése ötletes, többfajta információhordozót is használ, vagy tükröződik a személyes meggyőzésre tett erőfeszítés.	2	
	• A szervezés folyamatában a vizsgázó képes a megfelelő tájékoztatásra. A tanuló képes a kapcsolatteremtésre, számára esetleg idegen környezetben is jól kommunikál.	2	
Szervező-készség, az információk komplex kezelése	• A célhoz kapcsolódó időkeret megjelölése, az időpont megválasztása megfelelő. Az események időtartama arányos. (Például a vitasorozat esetében ügyel a bevezetés időtartamára, nehogy az esemény egész idejének rovására menjen.) A helyszín megválasztása megfelelő, a költségigények meghatározása megfelelő módon megtörtént.	2	
	• A vizsgázó képes az eltérő forrásból származó információk ötvöztetésére. (Például a vizsgázó ismeri a meghívott szakemberek és a közönség állásfoglalását, vélekedését a témával kapcsolatban; össze tudja hangolni a diáktársak álláspontját, a meghívott vendégek reagálásait a versenysport erkölcsi kérdéseivel kapcsolatban.)	2	
	• Az esemény menetének összefogása, irányítása megvalósult. A rendezvény értékelése és a megfelelő visszacsatolás megtörtént.	2	
Helyzet-felismerő, konfliktus-kezelő és probléma-megoldó-képesség	• A tervezés és lebonyolítás során az esetlegesen várható gátló, zavaró tényezők megoldását megtervezte a vizsgázó (esőnap, helyszín, áramhiány, rendzavarás stb.).	2	
	• A tanuló képes volt a program kapcsán keletkező feszültségek kezelésére, az akadályok leküzdésére, megoldotta a váratlan helyzeteket, reagált a felvetésekre.	2	
Összesen:		20	
A szervezésen alapuló projekt összesített pontszáma (a és b rész együtt)		50	

2. projekttema: Az alkalmazkodás etikája

1. Az írásos dolgozat típusú projekt értékelése

Szempontok		Maximális pont	Adott pont
A dolgozat egyedisége	Az érettségi dolgozat a vizsgázó saját szellemi terméke. Az idézeteket, hivatkozásokat pontosan feltünteti.	2	
Formai és terjedelmi követelmények, megszerkesztettség, nyelvhelyesség	- Az írásos vizsgamunka terjedelme megfelelő (10-15 oldal). - A vizsgamű formája esztétikus, az érettségi vizsgához méltó, megfelelő papíron íródott, margót és címeket tartalmaz, táblázatai áttekinthetőek, egyenes vonalak határolják, illusztrációi ízlésesek. - A dolgozat tagolása arányos. - A kifejtés mondatokból áll, a szöveg logikusan felépített, szabatosan, pontosan, igényesen megfogalmazott. Nem tartalmaz súlyos nyelvtani vagy helyesírási hibát.	2 2 2 6	
K O M P E T E N C I Á K Szakmailag meg-alapozott címadás	A cím a tartalommal összhangban van, figyelemfelkeltő, ötletes. (Például ráirányítja a figyelmet az egyén és a csoport viszonyának erkölcsi kérdéseire.)	2	
Feladat-megértés, probléma-felismerés, probléma-megoldás keresése	- A munka tartalma megfelel a választott témának, az alkalmazkodás erkölcsi problémáit állítja a középpontba. A vizsgázó az írásos dolgozat típusú projekthez kapcsolódó műfajokkal szemben támasztott követelményeket betartja. - A projektmunka tartalmaz önálló kutatási tevékenységet (például interjúkészítés, kérdőívkészítés esetében), esetleg eredményt. (Például kérdőívet készít, mely segítségével iskolája csoportlégkörét vizsgálja.)	4 4	

K O M P E T E N C I Á K	A projekt elméleti meg-alapozása, az információk komplex kezelése, a szakmai fogalmak azonosítása, helyes használata	• Az írásos produktumhoz kapcsolódó elméleti ismereteket megfelelően alkalmazza. (Például a vizsgázó ismeri az alkalmazkodás jelentőségét a társadalomban. Tudja, hogy a csoport nagyban befolyásolja az egyén viselkedését. Ismeri a konformizmus jelenségét, látja ezen viselkedés erkölcsi következményeit.) Információit többféle műveltségi területről szerzi (például pszichológia, szociológia, filozófia, etika, történelem, jog.) Képes az eltérő forrásból származó információk ötvöztetésére. (Például képes az állampolgári jogok és az alkalmazkodás összefüggéseit bemutatni. Tudja ezen fogalmak etikai, történelmi megnyilvánulásait elemezni.) • Hivatkozik a felhasznált szakirodalomra, forrásokra. Elvárható legalább 3-5 rövidebb terjedelmű mű olvasása (például Csepeli György: Szociálpszichológia; Erich Fromm: Menekülés a szabadság elől; Keith Oatley – Jennifer M. Jenkins: Érzelmek; Bevezetés a pszichológiába. szerk.: Pléh Csaba – Boross Otília). • A témához tartozó szaknyelv alapfogalmait helyesen használja (például: norma, szabály, törvény, erkölcs, jog, konformizmus, altruizmus, előítélet, csoporthatás, szegregáció, diszkrimináció, szabadság, egyenlőség, igazságosság, egyéni érdek, közösségi érdek).	6	
			2	
			2	
	A lényegi elemek és a logikai kapcsolatok felismerése	• A projektmunkában a lényegi elemeket emeli ki, jól súlypontos. A vizsgázó megtalálja a legfontosabb csomópontokat. (Például a vizsgázó látja a szabályok betartásának fontosságát. Tudja, hogy az alkalmazkodás minden csoport működésének alapeleme. Ismeri a jutalmazás, büntetés csoportformáló erejét. Tud különbséget tenni a konformizmus és az altruista magatartás között. Feltárja a konformizmus erkölcsi problémáit.) • A vizsgázó képes az ok-okozati kapcsolatok, összefüggések felismerésére (például látja a társadalmi normák és az alkalmazkodás kapcsolatát. Felismeri a kirekesztéstől való félelem és a konformizmus összefüggéseit). • Képes következtetések levonására (például tudja, hogy a csoport vezetőinek nagy a felelőssége az egészséges csoportlétkör kialakításában; látja az előítélet jelentőségét az elvtelen alkalmazkodás létrejöttében).	2	
			2	
			2	

K O M P E T E N C I Á K	A hipotézis vagy cél megfogalmazása és értékelése	• Az elkészült projekt a hipotézisre (kérdőív, interjú esetében) vagy a célra épül, alkalmas a megadott téma vizsgálatára. (Például hipotézis lehet: Az egész iskolaközösség felelős a konformista magatartás kialakulásáért. Cél lehet: egy adott csoport bemutatása a konformista viselkedések előfordulása szempontjából.) • Sor kerül a hipotézis vagy a cél megvalósulásának értékelésére.	2	
			2	
	A téma aktualitása	A vizsgamunka életszerű, kötődik a társadalmi valósághoz, a helyi viszonyokhoz. Fontos szempont, hogy a kérdést ne elvontan, hanem saját környezetében, lakóhelyén vizsgálja. (Például interjút készít a diákokkal a házirend szabályai betartásának, illetve be nem tartásának erkölcsi okairól.)	2	
	Önkifejező-képesség	Az írásos anyagban megjelenik az eredetiség, az egyéni hang, az írásos anyag tartalmazza a szerző saját véleményét (például megfogalmazza gondolatait az osztályok bünbakképzésével kapcsolatban).	4	
Összesen:			50	

2. A képi vagy elektronikus ismeretterjesztő információforráson alapuló projekt értékelése

2. a) A projekthez mellékelt írásos anyagok értékelése (10 pont)

Szempontok			Maximális pont	Adott pont
K O M P E T E N C I Á K	Cél-meghatározás és értékelés	Az írásos anyag a célhoz igazodik, sor kerül a cél megvalósulásának értékelésére is. (Például cél lehet a diákság véleményének bemutatása a hízelgéssel, árulkodással vagy a közömbösséggel kapcsolatban.)	2	
	A logikai kapcsolatok felismerése, lényegkiemelés	A vizsgáló képes a lényegi elemek, ok-okozati kapcsolatok, összefüggések felismerésére. (Például a vizsgáló érzékelteti az osztályon belüli csendes többség kialakulásának okait, és ezzel együtt láttatja a vezetők hibáit.)	2	
	A projektmunka elméleti megalapozása	Mind a produktum megvalósításához szükséges technikai eszközök hatásmechanizmusát, a választott műfaj sajátosságainak ismeretét, mind a témához kapcsolódó elméleti ismeretek megalapozását tükrözi az elkészített bibliográfia. Ezen túl az elméleti ismereteket megfelelően alkalmazza is a vizsgáló. (Például látszik, hogy érti a konformizmus lényegét, látja e magatartás erkölcsi problémáit.)	4	
	Megszerkesztettség, Nyelvhelyesség	A kifejtés mondatokból áll, a szöveg logikusan felépített, szabatosan megfogalmazott, és nem tartalmaz súlyos nyelvtani vagy helyesírási hibát.	2	
Összesen:			10	

2. b) A képi vagy elektronikus vizsgadarab értékelése (40 pont)

Szempontok			Maximális pont	Adott pont
Önállóság a kiválasztott téma feldolgozásában		• A projekt a vizsgázó saját szellemi terméke. A mástól átvett multimédiás anyagrészek forrásait pontosan feltünteti.	2	
		• A projektmunka tartalmaz önálló kutatási és/vagy művészi tevékenységet, esetleg eredményt, az anyagban megjelenik az eredetiség, az egyéni hang.	6	
		• Jól megállapítható a szerző saját véleménye például a gyávasággal kapcsolatban.	2	
Formai és terjedelmi követelmények, meg-szerkesztettség, nyelvhelyesség		• A vizsgamunka formája az érettségi vizsgához méltó, esztétikai minőséget hordoz.	4	
		• Az audiovizuális produktum terjedelme megfelel az előírtaknak.	2	
		• Képi és auditív világa jól szerkesztett, ha van, szövege szabatosan, pontosan, megfogalmazott, nem tartalmaz súlyos nyelvi vagy nyelvhelyességi hibát.	2	
K O M P E T E N C I Á K	Szakmailag megalapozott címadás	A cím a témával összhangban van, figyelemfelkeltő, ötletes, utalhat a választott műfajra. (Például utal a rosszul értelmezett cinkosság veszélyeire.)	2	
	A feladat megértése	A munka tartalma megfelel a kiírt és választott témának, az alkalmazkodás erkölcsi kérdéseit állítja a középpontba. Betartja a választott műfaj követelményeit.	2	
	A lényegi elemek és logikai kapcsolatok felismerése, az információk komplex kezelése	• A projektmunkában a lényegi elemeket emeli ki, jól súlypontos, megjelennek ok-okozati kapcsolatok, összefüggések (például a vizsgázó láttatja a reális önértékelés fontosságát az alkalmazkodás során, tudja, hogy az alkalmazkodás a kölcsönösségen alapszik, ismeri az előítéletek torzító hatásait).	4	
		• Tárgyát vagy témáját több szempontból vizsgálja (például ütközteti a különböző álláspontokat a konformizmus megítélésével kapcsolatban.)	4	
	A projekt készítésének szakmai meg-alapozása	• A témához kapcsolódó elméleti és műfaji ismeretek tükröződnek a kész műben. A vizsgázó kérdéseit a megfelelő ismeretek alapján teszi fel (pl.: látszik, hogy tisztában van a reális önértékelés jelentőségével az alkalmazkodásban).	4	
		• A szakmai ismereteket, a különböző technikai eszközök hatásmechanizmusát (képnyelv, hanghatások, technikai eszközök, vágás stb.) megfelelően alkalmazza.	4	
A téma aktualitása	A vizsgamunka életszerű, kötődik a társadalmi valósághoz, a helyi viszonyokhoz (pl.: olyan embereket szólaltat meg, akik a közösség érdekében vállalják az összeütközéseket is.)	2		
Összesen:			40	
A képi vagy elektronikus ismeretterjesztő információforráson alapuló projekthez mellékelt írásos anyag és a képi vagy elektronikus vizsgadarab összesített pontszáma (a és b rész együtt)			50	

3. A szervezésen alapuló projekt értékelése

3. a) A szervezésen alapuló projekthez készített írásos anyagok értékelése (30 pont)

Szempontok		Maximális pont	Adott pont	
Önállóság a kiválasztott téma feldolgozásában	Az érettségi dolgozat a vizsgázó saját munkája. A dolgozat alapján egyértelműen azonosítható, hogy a szervezés során mi az érettségiző saját, önálló teljesítménye, és mit végzett a többi szervező. Az írásos anyag tükrözi a szervezés során szerzett egyéni tapasztalatokat, a rendezvény fontosságát, szerepét a megcélzott közösség életében.	4		
Formai és terjedelmi követelmények, megszerkesztettség, nyelvhelyesség	• Az írásos vizsgamunka terjedelme megfelelő (3-5 oldal). A dolgozat tagolása arányos. A kifejtés mondatokból áll, a szöveg logikusan felépített, szabatosan, igényesen megfogalmazott. Nem tartalmaz súlyos nyelvtani vagy helyesírási hibát.	4		
	• A vizsgamű formája esztétikus, az érettségi vizsgálathoz méltó, megfelelő papíron íródott, margót és címeket tartalmaz, táblázatai áttekinthetőek, egyenes vonalak határolják, illusztrációi ízlésesek.	2		
	• Portfóliója gondosan összeállított, tükrözi a szervezőmunka sajátosságait.	2		
KOMPETENCIÁK	Célmeghatározás és értékelés	• Az írásos anyag a rendezvényszervezés céljához igazodik, meghatározza a szervezés során végzendő egyéni feladatokat. (Például a vizsgázó eldönti, kiket hív meg a programra, és meghatározza a vitasorozat témáját: egy iskola diákvezetői számára milyen erkölcsi problémák adódnak társas kapcsolataikban.)	4	
		• Sor kerül a cél megvalósulásának vizsgálatára, az érettségiző által végzett tevékenység hatékonyságának értékelésére is.	2	
	A logikai kapcsolatok felismerése, lényegkiemelés	• A vizsgázó képes az ok-okozati kapcsolatok, összefüggések felismerésére. (Például képes a tartalmi elemeket megfelelően csoportosítani; meg tudja tervezni a vita menetét és a várható reagálásokat.)	2	
		• A tanuló törekszik a lényegi elemek hangsúlyozására. (Például próbálja a vitát a véleményformálás módja és az ebből adódó erkölcsi dilemmák mentén felépíteni.)	2	
	A projekt-munka elméleti megalapozása	• Az elméleti ismeretek megalapozását tükrözi az elkészített bibliográfia, a szervezéshez tartozó marketing- és PR-tevékenység elméleti ismeretei megjelennek, azokat megfelelően alkalmazza. (A vizsgázó rendelkezik pl.: szociológiai, etikai, szociálpszichológiai, jogi ismeretekkel; képes a vitát az alkalmazkodás, az önállóság, a szembehelyezkedés erkölcsi kérdései alapján megtervezni.)	4	
		• Rávilágít a szervezés jogi, gazdasági feltételeire.	4	
Összesen:		30		

3. b) A lebonyolítás módjának értékelése (20 pont)

Szempontok		Maximális pont	Adott pont
Önálló munkavégző és kezdeményező-képesség	• A vizsgázó által a szervezésre, lebonyolításra fordított időmennyiség dokumentáltan az érettségihez méltó.	2	
	• A tanuló motiváltsága megfelelő mértékű, önmaga javasol, áll elő ötletekkel. Megállapítható, hogy a vizsgázó a szervezésben mit végzett önállóan, irányítóként, munkatársként.	4	
A figyelemfelkeltő és az érdeklődés megtartásának képessége	• A rendezvény meghirdetésének körülményeinél a figyelem felkeltése ötletes, többfajta információhordozót is használ, vagy tükröződik a személyes meggyőzésre tett erőfeszítés.	2	
	• A szervezés folyamatában a vizsgázó képes a megfelelő tájékoztatásra. A tanuló képes a kapcsolatteremtésre, számára esetleg idegen környezetben is jól kommunikál.	2	
Szervező-készség, az információk komplex kezelése	• A célhoz kapcsolódó időkeret megjelölése, az időpont megválasztása megfelelő. Az események időtartama arányos. (Például a vitasorozat esetében az egyes részek elosztása arányos.) A helyszín megválasztása megfelelő, a költségigények meghatározása megfelelő módon megtörtént.	2	
	• A vizsgázó képes az eltérő forrásból származó információk ötvözésére. (Például a vizsgázó ismeri a meghívott vendégek állásfoglalását, vélekedését az alkalmazkodás témájával kapcsolatban; s a nézőközönség véleményét is tudja ezen állásfoglalásokkal ütköztetni.)	2	
	• Az esemény menetének összefogása, irányítása megvalósult. A rendezvény értékelése és a megfelelő visszacsatolás megtörtént.	2	
Helyzetfelismerő, konfliktuskezelő és probléma-megoldó-képesség	• A tervezés és lebonyolítás során az esetlegesen várható gátló, zavaró tényezők megoldását megtervezte a vizsgázó (esőnap, helyszín, áramhiány, rendzavarás stb.).	2	
	• A tanuló képes volt a program kapcsán keletkező feszültségek kezelésére, az akadályok leküzdésére, megoldotta a váratlan helyzeteket, reagált a felvetésekre.	2	
Összesen:		20	
A szervezésen alapuló projekt összesített pontszáma (a és b rész együtt)		50	

3. projekttema: Lakóhelyünk, környezetünk tisztasága és ennek erkölcsi vonatkozásai

1. Az írásos dolgozat típusú projekt értékelése

Szempontok		Maximális pont	Adott pont
A dolgozat egyedisége		2	
Formai és terjedelmi követelmények, megszerkesztettség, nyelvhelyesség		2 2 2 6	
K O M P E T E N C I Á K	Szakmailag meg-alapozott címadás	2	
	Feladat-megértés, probléma-felismerés, probléma-megoldás keresése	4 4	

K O M P E T E N C I Á K	A projekt elméleti meg-alapozása, az információk komplex kezelése, a szakmai fogalmak azonosítása, helyes használata	• Az írásos produktumhoz kapcsolódó elméleti ismereteket megfelelően alkalmazza. (Például a vizsgázó ismeri a környezettudatos magatartás jelentőségét. Látja a média hatását ezen viselkedés kialakulásában. Tudja, hogy az oktatási intézmények és a személyes példaadás nagyon sokat tehet a pozitív változás érdekében. Tudja, hogy az önzés, a közömbösség, a felelősségáthárítás felmentést ad az egyén számára.) - Információit többféle műveltségi területről szerzi (például szociológia, etika, jog). Képes az eltérő forrásból származó információk ötvöztetésére. (Például képes az önzetlenség, a közösségért való tevékenység és az emberi természet sajátosságait együtt vizsgálni.) • Hivatkozik a felhasznált szakirodalomra, forrásokra. Elvárható legalább 3-5 rövidebb terjedelmű mű olvasása (például: Lányi András – Jávor Benedek: Környezet és etika; Természet és szabadság. szerk.: Lányi András; Dr. Sántha Attila: Környezetgazdálkodás az ökoetikához; A történelmi városközpontok átalakulásának társadalmi hatásai. szerk.: Enyedi György). • A témához tartozó szaknyelv alapfogalmait helyesen használja (például: ökoetika, együttműködés, destruktív magatartás, környezetvédő mozgalmak, erkölcsi értékek, felelősség, közjó, agresszivitás, tolerancia).	6	
			2	
			2	
	A lényegi elemek és a logikai kapcsolatok felismerése	• A projektmunkában a lényegi elemeket emeli ki, jól súlypontoz. A vizsgázó megtalálja a legfontosabb csomópontokat. (Például a vizsgázó látja az egyéni felelősség kérdését a környezet értékeinek megóvásában. Ismerteti a civilszervezetek szerepét egy település szebbé tételében. Láttatja a vandalizmus társadalmi okait. Tudja, hogy az egyéni és a közérdek sokszor ellentmondásba kerülhet egymással. Érzékelteti a közösségi tudat létrejöttének fontosságát.) • A vizsgázó képes az ok-okozati kapcsolatok, összefüggések felismerésére (például látja az ország gazdasági helyzetének hatását a települések rendezettségére, külső megjelenésére. Érzékelteti a civilszervezetek jelentőségét egy település szépítésében, értékei megőrzésében). • Képes következtetések levonására (például tudja, hogy egy adott lakóhely iránt kialakult érzelmi viszony segíti a település szebbé tételét).	2	
			2	
			2	

K O M P E T E N C I Á K	A hipotézis vagy cél megfogalmazása és értékelése	• Az elkészült projekt a hipotézisre (kérdőív, interjú esetében) vagy a célra épül, alkalmas a megadott téma vizsgálatára. (Például hipotézis lehet: a települések fejlettsége, rendezettsége meghatározza a hozzájuk kapcsolódó felelősség mértékét; cél lehet: egy városszépítő egyesület munkájának, erkölcsi gondjainak bemutatása.) • Sor kerül a hipotézis vagy a cél megvalósulásának értékelésére.	2	
			2	
	A téma aktualitása	A vizsgamunka életszerű, kötődik a társadalmi valósághoz, a helyi viszonyokhoz. Fontos szempont, hogy a kérdést ne elvontan, hanem saját környezetében, lakóhelyén vizsgálja. (Például megemlíti a saját településén történt szépítések, rongálások formáit.)	2	
	Önkifejező-képesség	Az írásos anyagban megjelenik az eredetiség, az egyéni hang, az írásos anyag tartalmazza a szerző saját véleményét (például elmondja saját tapasztalatait a falfirkálásokkal kapcsolatban).	4	
Összesen:			50	

2. A képi vagy elektronikus ismeretterjesztő információforráson alapuló projekt értékelése

2. a) A projekthez mellékelt írásos anyagok értékelése (10 pont)

Szempontok			Maximális pont	Adott pont
K O M P E T E N C I Á K	Célmeghatározás és értékelés	Az írásos anyag a célhoz igazodik, sor kerül a cél megvalósulásának értékelésére is. (Például cél lehet egy környezetszépítő akció bemutatása, ezen akció erkölcsi kérdéseinek taglalása.)	2	
	A logikai kapcsolatok felismerése, lényegkiemelés	A vizsgázó képes a lényegi elemek, ok-okozati kapcsolatok, összefüggések felismerésére. (Például a vizsgázó látja a települési vezetők hozzáállásának hatását a lakóhely külső megjelenésére.)	2	
	A projektmunka elméleti megalapozása	Mind a produktum megvalósításához szükséges technikai eszközök hatásmechanizmusát, a választott műfaj sajátosságainak ismeretét, mind a témához kapcsolódó elméleti ismeretek megalapozását tükrözi az elkészített bibliográfia. Az elméleti ismeretek megfogalmazódnak, azokat megfelelően alkalmazza az érettségiző. (Például tisztában van az egyéni felelősség jelentőségével egy adott település arculatának kialakításában.)	4	
Megszerkesztettség, nyelvhelyesség			2	
Összesen:			10	

2. b) A képi vagy elektronikus vizsgadarab értékelése (40 pont)

Szempontok			Maximális pont	Adott pont
Önállóság a kiválasztott téma feldolgozásában	• A projekt a vizsgázó saját szellemi terméke. A mástól átvett multimédiás anyagrészek forrásait pontosan feltünteti.		2	
	• A projektmunka tartalmaz önálló kutatási és/vagy művészi tevékenységet, esetleg eredményt, az anyagban megjelenik az eredetiség, az egyéni hang.		6	
	• Jól megállapítható a szerző saját véleménye, például a település biztosította feltételekről a szemetalés megakadályozásában.		2	
Formai és terjedelmi követelmények, megszerkesztettség, nyelvhelyesség	• A vizsgamunka formája az érettségi vizsgához méltó, esztétikai minőséget hordoz.		4	
	• Az audiovizuális produktum terjedelme megfelel az előírtaknak.		2	
	• Képi és auditív világa jól szerkesztett, ha van, szövege szabatosan, pontosan, megfogalmazott, nem tartalmaz súlyos nyelvi vagy nyelvhelyességi hibát.		2	
K O M P E T E N C I Á K	Szakmailag megalapozott címadás	A cím a témával összhangban van, figyelemfelkeltő, ötletes, utalhat a választott műfajra (pl.: bemutatja a lakosok reagálását a szemetaléssel kapcsolatban.)	2	
	A feladat megértése	A munka tartalma megfelel a kiírt témának, a lakóhely, a környezet tisztaságának etikai vonatkozásait állítja a középpontba. Betartja a műfaji követelményeket.	2	
	A lényegi elemek és logikai kapcsolatok felismerése, az információk komplex kezelése	• A projektmunkában a lényegi elemeket emeli ki, jól súlypontoz, megjelennek ok-okozati kapcsolatok, összefüggések (például a vizsgázó bemutatja a település állapotát pozitív és/vagy negatív példákon keresztül, feltárja a település gondjait, problémáit, amelyek a környezet szebbé tételéből adódnak).	4	
		• Tárgyát vagy témáját több szempontból vizsgálja, ábrázolja. (Például bemutatja egy civilszervezet és a település vezetőjének véleményét a környezet arculatáról.)	4	
	A projekt készítésének szakmai megalapozása	• A témához kapcsolódó elméleti és műfaji ismeretek tükröződnek a kész műben. (Például a vizsgázó az erkölcsi értékek mentén próbálja bemutatni a környezet alakításának lehetőségeit.)	4	
		• A szakmai ismereteket, a különböző technikai eszközök hatásmechanizmusát (képnylv, hanghatások, technikai eszközök, montázstechnika stb.) megfelelően alkalmazza.	4	
	A téma aktualitása	A vizsgamunka életszerű, kötődik a társadalmi való-sághoz, a helyi viszonyokhoz.	2	
Összesen:			40	
A képi vagy elektronikus ismeretterjesztő információforráson alapuló projekthez mellékelt írásos anyag és a képi vagy elektronikus vizsgadarab összesített pontszáma (a és b rész együtt)			50	

3. A szervezésen alapuló projekt értékelése

3. a) A szervezésen alapuló projekthez készített írásos anyagok értékelése (30 pont)

Szempontok		Maximális pont	Adott pont	
Önállóság a kiválasztott téma feldolgozásában	Az érettségi dolgozat a vizsgázó saját munkája. A dolgozat alapján egyértelműen azonosítható, hogy a szervezésben mi az érettségiző saját, önálló teljesítménye, és mit végzett a többi szervező. Az írásos anyag tükrözi a szervezés során szerzett egyéni tapasztalatokat, a rendezvény fontosságát, szerepét a megcélzott közösség életében.	4		
Formai és terjedelmi követelmények, megszerkesztettség, nyelvhelyesség	• Az írásos vizsgamunka terjedelme megfelelő (3-5 oldal). A dolgozat tagolása arányos. A kifejtés mondatokból áll, a szöveg logikusan felépített, szabatosan, igényesen megfogalmazott. Nem tartalmaz súlyos nyelvtani vagy helyesírási hibát.	4		
	• A vizsgamű formája esztétikus, az érettségi vizsgához méltó, megfelelő papíron íródott, margót és címeket tartalmaz, táblázatai áttekinthetőek, egyenes vonalak határolják, illusztrációi ízlésesek.	2		
	• Portfóliója gondosan összeállított, tükrözi a szervezőmunka sajátosságait.	2		
KOMPETENCIÁK	Célmeghatározás és értékelés	• Az írásos anyag a rendezényszervezés céljához igazodik, meghatározza a szervezés során végzendő egyéni feladatokat. (Például a vizsgázó eldönti, kiket hív meg a programra, és meghatározza a vitasorozat témáját: milyen erkölcsi kérdések vetődnek fel egy adott település külső megjelenésével kapcsolatban.)	4	
		• Sor kerül a cél megvalósulásának vizsgálatára, az érettségiző által végzett tevékenység hatékonyságának értékelésére is.	2	
	A logikai kapcsolatok felismerése, lényegkiemelés	• A vizsgázó képes az ok-okozati kapcsolatokat, összefüggéseket felismerésére. (Például képes a lakóhely tisztaságával kapcsolatos tartalmi elemeket megfelelően csoportosítani; meg tudja tervezni a vita menetét és a várható reagálásokat.)	2	
		• A tanuló a lényegi elemek hangsúlyozására törekszik. (Például próbálja kérdéseit a település arculatának etikai vonatkozásai mentén megfogalmazni.)	2	
	A projekt-munka elméleti megalapozása	• Az elméleti ismeretek megalapozását tükrözi az elkészített bibliográfia, a szervezéshez tartozó marketing- és PR-tevékenység elméleti ismeretei megjelennek, azokat megfelelően alkalmazza. (A vizsgázó rendelkezik például szociológiai, pszichológiai, etikai, szociálpszichológiai, jogi ismeretekkel.)	4	
	• Rávilágít a szervezés jogi, gazdasági feltételeire.	4		
Összesen:		30		

3. b) A lebonyolítás módjának értékelése (20 pont)

Szempontok		Maximális pont	Adott pont
Önálló munkavégző és kezdeményező-képesség	• A vizsgázó által a szervezésre, lebonyolításra fordított időmennyiség dokumentáltan az érettségihez méltó.	2	
	• A tanuló motiváltsága megfelelő mértékű, önmaga javasol, áll elő ötletekkel. Megállapítható, hogy a vizsgázó a szervezésben mit végzett önállóan, irányítóként, munkatársként.	4	
A figyelemfelkeltés és az érdeklődés megtartásának képessége	• A rendezvény meghirdetésének körülményeinél a figyelem felkeltése ötletes, többfajta információhordozót is használ, vagy tükröződik a személyes meggyőzésre tett erőfeszítés.	2	
	• A szervezés folyamatában a vizsgázó képes a megfelelő tájékoztatásra. A tanuló képes a kapcsolatteremtésre, számára esetleg idegen környezetben is jól kommunikál.	2	
Szervező-készség, az információk komplex kezelése	• A célhoz kapcsolódó időkeret megjelölése, az időpont megválasztása megfelelő. Az események időtartama arányos. (Például a vitasorozat esetében ügyel a bevezetés időtartamára, nehogy az esemény egész idejének rovására menjen.) A helyszín megválasztása megfelelő, a költségigények meghatározása megfelelő módon megtörtént.	2	
	• A vizsgázó képes az eltérő forrásból származó információk ötvözésére. (Például a vizsgázó ismeri a meghívott szakemberek és a közönség állásfoglalását, vélekedését a lakóhelyi környezet állapotával, annak etikai vonatkozásával kapcsolatban; össze tudja hangolni a résztvevők álláspontját, a meghívott vendégek reagálásait a település külső megjelenésének erkölcsi kérdéseivel kapcsolatban.)	2	
	• Az esemény menetének összefogása, irányítása megvalósult. A rendezvény értékelése és a megfelelő visszacsatolás megtörtént.	2	
Helyzetfelismerő, konfliktuskezelő és probléma-megoldó-képesség	• A tervezés és lebonyolítás során az esetlegesen várható gátló, zavaró tényezők megoldását megtervezte a vizsgázó (esőnap, helyszín, áramhiány, rendzavarás stb.).	2	
	• A tanuló képes volt a program kapcsán keletkező feszültségek kezelésére, az akadályok leküzdésére, megoldotta a váratlan helyzeteket, reagált a felvetésekre.	2	
Összesen		20	
A szervezésen alapuló projekt összesített pontszáma (a és b rész együtt)		50	